

На мою думку, розгалуженість системи прав людини і громадянина в Україні є дійсно якісною. У другому розділі Конституції України висвітлюються всі права, і до того ж суворо охороняються багатьма законами, у тому числі і Конституцією. Права, які ми розглянули, є дуже важливими, оскільки вони торкаються дуже важливих сфер життя: безпосередньо життя людини (громадянські та соціальні права), участь людини у соціумі та громадському житті (політичні права), трудова сфера життя за забезпечення проживання (економічні права) та тісні взаємозв'язки у родині (сімейні права).

Я вважаю, що всім, хто живе в Україні, слід дотримуватися всіх прав людини і громадянина, які встановлені законом. Таким чином зберігається порядок і дисципліна, встановлюється справедливість у відношеннях між людьми з державою і з соціумом та забезпечується життя людини в цілому з урахунком багатьох його аспектів.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Чайка Анна,

студентка 2 курсу магістратури
Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Шустрова К. В., к. ю. н., доцент,

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін

Закріплені Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та рядом інших нормативно-правових актів засади правового становища органів місцевого самоврядування базуються на теорії місцевого самоврядування. Проте, дана теорія відображена не у класичному варіанті, а в поєднанні з державницькою теорією в силу закріплення на законодавчому рівні за органами місцевого самоврядування обов'язків щодо виконання функцій та повноважень держави. Так, справи, які покликані вирішувати органи місцевого самоврядування поділяються на «власні» – здійснювані незалежно від волі органів державної влади, та «делеговані» – справи, вирішення яких здійснюється під контролем та адміністративною опікою органів державної влади.

Існуючий правовий статус органів місцевого самоврядування та їх участь у здійсненні державного управління відносять суспільні відносини з приводу здійснення останніми управлінської діяльності до предмету адміністративного права. Зміст управлінських відносин, що виникають у процесі діяльності органів місцевого самоврядування, однорідний із відноси-

нами управління з боку держави, а тому перші потребують адміністративно-правового регулювання. Така однорідність викликана відсутністю принципової різниці між власними повноваженнями органів місцевого самоврядування та повноваженнями органів виконавчої влади, делегованими їм законом.

Відносини, що виникають між органами місцевого самоврядування та громадянами і юридичними особами, регламентовано адміністративно-правовими нормами, які закріплюють гарантоване право фізичних і юридичних осіб (що проживають (знаходяться) на відповідній території) вимагати від представників цих органів публічної влади належного виконання управлінських функцій. Кореспондує такому праву юридичний обов'язок органів місцевого самоврядування неухильно виконувати законні вимоги громадян та юридичних осіб.

Поряд з відносинами між органами місцевого самоврядування та фізичними і юридичними особами існують так звані горизонтальні адміністративно-правові відносини, що виникають між представниками влади й спрямовані на координацію їх зусиль для досягнення спільних цілей управлінської діяльності.

І в тих, і в інших відносинах органи місцевого самоврядування виступають носієм відповідних повноважень юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує їм досягнення мети організаційно-розпорядчої діяльності. Вони наділені самостійністю у вирішенні питань місцевого значення, що виражається в їх компетенції – основних завданнях, предметах відання, функціях, повноваженнях, територіальних межах діяльності кожного окремого органу. Правове становище органів місцевого самоврядування, що випливає з їх компетенції (основних завдань, предметів відання, функцій, територіальних меж діяльності кожного окремого органу, повноважень) у сфері управління є адміністративно-правовим статусом органів місцевого самоврядування.

Система органів місцевого самоврядування, форми і методи їх управлінської діяльності визначаються Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Управлінська діяльність органів місцевого самоврядування має підзаконний, організаційно-розпорядчий характер в силу того, що самоврядні органи здійснюють свої управлінські функції на підставі й на здійснення законів. Організаційно-розпорядча діяльність органів місцевого самоврядування відрізняється від виконавчо-розпорядчої діяльності місцевих органів виконавчої влади.

По-перше, основним призначенням організаційно-розпорядчої діяльності органів місцевого самоврядування є здійснення основних завдань і функцій місцевого самоврядування. Натомість, виконавчо-розпорядча діяльність місцевих органів виконавчої влади спрямована на виконання законів та підзаконних актів (зокрема, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади) з метою здійснення державної політики у різних сферах суспільних відносин.

По-друге, організаційно-розпорядча діяльність органів місцевого самоврядування здійснюється з метою відстоювання, реалізації та захисту законних прав, свобод та інтересів відповідних територіальних громад від імені останніх. Виконавчо-розпорядча ж діяльність місцевих органів виконавчої влади реалізується з метою забезпечення прав і свобод населення відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на яку розповсюджується їхня юрисдикція, від імені держави.

По-третє, відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування в своїй організаційно-розпорядчій діяльності керуються Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції. Місцеві ж органи виконавчої влади (місцеві державні адміністрації) згідно з частиною другою статті 7 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» у своїй діяльності окрім Конституції України, цього та інших законів України, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, керуються ще й актами органів виконавчої влади вищого рівня.

По-четверте, джерелом влади, у межах якої здійснюється організаційно-розпорядча діяльність органів місцевого самоврядування, є не увесь народ, а лише його окрема частина – територіальні громади – жителі села чи добровільне об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста. Джерелом же влади, у межах якої реалізується виконавчо-розпорядча діяльність місцевих органів виконавчої влади є увесь народ України.

По-п'яте, у своїй управлінській діяльності органи місцевого самоврядування є організаційно автономними органами і втручатися в їх законну діяльність можуть виключно члени відповідних територіальних громад у межах і в формах, передбачених Конституцією та законами України. Тобто при вирішенні питань місцевого значення органи місцевого самоврядування володіють організаційною самостійністю і є підзвітними своїм територіальним громадам в частині виконання власних повноважень, а в час-

тині виконання делегованих законом повноважень органів виконавчої влади – відповідним органам виконавчої влади.

По-шосте, органи місцевого самоврядування за результатами своєї організаційно-розпорядчої діяльності є відповідальними перед своїми територіальними громадами, а місцеві органи виконавчої влади – перед вищестоящими органами виконавчої влади.

Таким чином, організаційно-розпорядча діяльність органів місцевого самоврядування, в межах якої реалізується влада місцевого самоврядування, являє собою діяльність органів місцевого самоврядування, спрямовану на здійснення основних завдань і функцій місцевого самоврядування, відстоювання, реалізацію і захист від імені відповідних територіальних громад їх законних прав, свобод та інтересів на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачений Конституцією і законами України.

Органи місцевого самоврядування суттєво відрізняються і від підприємств, об'єднань, установ, організацій, у тому числі й комунальних. Головна відмінність між ними полягає в тому, що перші мають владні повноваження і керують об'єктами, до числа яких входять і самі комунальні підприємства, об'єднання, установи, організації. Підприємства ж та об'єднання займаються господарською діяльністю, установи – соціальним обслуговуванням, організації – будівництвом чи експлуатацією виробничих або інших об'єктів.

В органах місцевого самоврядування всі службовці (за винятком обслуговуючого персоналу, який лише створює умови для нормального функціонування органу) здійснюють різноманітні функції управління, а їх праця є одним із видів управлінської діяльності.

Через це, відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, відповідно до статті 17 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування, а відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, згідно зі статтею 18 вказаного вище закону будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законом.